

ՏԵՐ ԵՒ ՏՆՈՐԷՆ
Ե. ԹՈՐՕՏՅԱՆ

Նամակ կամ որ եւ է գրութիւն
պէտք է ուղղել առ
Տնօրինարին ԱՐՔ ԷՂՅՅԱ Լուսորի
ԳԱՂԻԷ (Եգիպտոս)

Adresse:
E. TOROSSIAN
Direct.-prop. du Journal Arménien
ARCHÉOLOGUES
LE CAIRE (EGYPTE)

ԱՐՔԱՆՅՄ

Լ Ր Ա Պ Ի Ր

ԱԶԳԱՅԻՆ ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ՉՈՐԵՔՇԱՐԹԻ ԵՒ ՇԱՐՔԱՑ ԾՐՈՒՐԸ

ՔԱՏԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Տարեկան 100 քիշի հասար ողջ դաս...	60
Վեցամս 50 " " " " " " " "	35
Տարեկան 50 քիշի հասար ողջ դաս...	20
Վեցամս 25 " " " " " " " "	12

ՔԱՏԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Եւ թղթատարի ծախքը
հոկտաբրեան վրայ է :

Խրագրութեան ուղղութիւնը
եւ յին տեսիլ :

ԱԶԳԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ
Կանխիկ վճարելի են :

ԱԶԳԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Կարգ մը պարոններ, մեր բարեկամներն ոմանց յայտարարած են եղեր թէ՛ կուզեն « Արշալոյս » ի աշխատակից « ՀԱՅՈՐԴԻ » յի գրած տարալատիկ գրութիւնները հաւաքել և աւանդին գրքոյի ձևով հրատարակել տալ . . . բարեխրական (***) նպատակին մը յատկացնելու առարկութեամբ . . .

Մենք պարտք կ'ըզանք այդ առաջարկը ընող պարոններուն հրապարակաւ յայտարարել թէ՛ « ՀԱՅՈՐԴԻ » ի տոմարները արդէն աւանդապէս պիտի հրատարակուին « Արշալոյս » ի Տպարանէն, հեղինակին բացարձակ արտօնութեամբը . հետեւեալ աւանդ տպագրական բոլոր իրաւունքները ՀԵՂԻՆԻՍԻՆ՝ ՎԵՐԱՊԱՀՈՒՄԻՆ ԸՆԼԱՂՎ, այդ օրինակ ձեռնարկ մը ընել ուղղորդերը, որոնք որ ալ ըլլան, պատասխանատու պիտի ճանչցուին ամենուրեք և ամէն օրինաց առջև :

ՏՆՈՐԻՆՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅՈՐԴԻ

(ԻՐԱԿԱՆ ԴԷՊՏ 1895 ԻՆ)

Առանձին կր. . . ձեռնարկ մը ձեռնարկ . . .
Կիւնի միւր քի կոյն, կայն ի կայք, հեւ ի հեւ,
Այնքան արցունք, զիկն դարմալ, վարանս՝
Կերպար, կայաց մ'առած բազմաքն ներհեւ :

Գեղեցիկ կր ան՝ իր հարսէջ մագերայ՝
Ուստն ի վար անկողն կերպով բարբառած,
Շրջագոս մը միայն հագած, բաց գլխով
Ինկաւ գեղեցիկ, աչիւն սպիտիկ մարմնի ծ . . .

Կանուխ կր դեմ, ցուրտ սասիկ, ձիւնն սուս,
Չայն ձեռն չի կար. . . սուղը ջուս կոյնն կր պատեր . . .
Հո՛ւս ստեղ արիւն, հո՛ն զիսկեղ յախապս . . .
Ո՛րք անշունչ, որն նոզելար կը հեծեր . . .

Քե՛ն ո՛ր ֆաղսն կր աչն, խնդրեմ, մի՛ հարցնեմ
— Սասիկ կր հո՛ն, հոկտեմբերին ձիւնն ու բուք . . .
Նոյն անտուն մեք կատարած կր՝ քի յիշեմ
Անքիւ Հայոց ջարդերն անգոր ջարդաւոյ . . .

« Կիւն » — ըսի իսկոյն ձերով Տեղեկեմ
Որ անկեղեր զիսկեղն ժամանակ
Փոխադրելով « հոգեւ » կարգար անանկեմ
Ձի Տեղեկեմն էին փակուեր իրենց տուն . . .

« Կիւն » Տեղեկ, իսկ սա խեղճ կիւն հերարմայ
Որ կայն ի կայն իրենց վագեր խոնարմայ
Ձի զիսկեղն, այդ ինչ ինկաւ անանկեմ
Օ՛ն, փոքրացի՛ր, վերցնել տ'ը գայն շուտով . . .

Տեղեկեմ իսկոյն, կերպի մը պիս արագ՝
Վագեց, վերցուց, ինչու յանձնեց ժամանակ,
Որ զեղ, դարման մասնագետով, քիչ մ'ալ սուք՝
Դեղեցիկ զիսկեղ կարծես կիւն ինչ մը գայն . . .

Աղիւստու յանկարծ ձիւնով մը սակայն
Ինկաւ վեցին, գալարեցաւ վշտագին,
Սարմուտ մը ցուրտ, կարծես սարմուտն իր մանուան,
Շուրջը պատեց այդ սարմարայն քոյնտանին . . .

Կրտսր կրտսր եղան փոքրեկ անկեղն . . .
Ե՛ս ալ շացի, ա՛ն, շացի եւ ինկոյն պիս . . .
Ձի՛ր զիսկեղն ունոր կիսիկ ողբերուն . . .
Ձեղիւր միտքս այն տեսարանն անկեղն . . .

Ճանչցայ ո՛վ կր այդ խեղճ արցիկն յուսանաս,
Հարուստ ծան մը կոյն Շուրջանն կր մեկ հասիկ . . .
Բայց քի ինչո՛ւ փոքրեկ ինկած վարձակս,
Գոյնը բաց վագեր՝ ոտերը բարիկ . . .

— Երբ անխնայ օրն ու գիշերը ողբոյն՝
Սուր ու սուսեր կը տեղադրեն Հայոց վրայ,
Երբ Հագն ու Բուրդ, գիշերն ի բուն, խաւար տուն,
Կը քարնեկն ու կայրեկն անխնայ . . .

Երեկ Քիւրտե՛ր իրեն վերջին մեկ աւար . . .
— Ձի ջարդերուն ջարձը հաւանակն ա՛յդ դարձած կր—
Մըտեր էին տունն արցիկան այն քոյնտան,
Երկու եղբարսն ու հայրն ու մայրն սպաններ . . .

Ըստանալէր էին խեղճին կոյն պատուին,
Բայց ա՛ն ծնողին տախտակով սա՛ք արիւնեկն՝
— « Մի՛ — գոչեր կր — մի՛ հո՛ւս, ի սեր Աղլանին,
Իսլաւ մ եւս եւս, օ՛ն, հեռանակս այս տեղին . . .

Թող՛ քի, երբան, անկեղ անանկեղ (*) վերեկն
Եղե՛նք, երբանք այս արիւնեկն տեղին դուրս,
Ճակիս զիտը ա՛յս քի կերպ անանկեկն՝
Դուք ու Աղլանին ինչ կը մընակ միայն յոյս . . .

Որ փոքրայնով իրոյն ստանն անկեղն՝
Վեր կը քոյն, կ'աննեկ փոքրիկ մի կայաց,
« Աստուած կ'ըսէ Աստուած ինկեց կը մտնու »
Որ վերեկ վար կը նեկտ գիւնն ի փոքր . . .

Աստուածն Հայոց պատեր կը կեանքն անկեղին,
Եղեր, կանգնեկ, վագեր, կուրար Ս. սուսուր,
Միտով մարմնով անկեղն՝ մոտ սուսարին,
Ձեր զիսկեղն, ինկեկ կը խեղճն անխնայ . . .

— « Երանի՛ քեզ ո՛վ Հայ Սպարտեհի . . .
Որ կուրտեղեկը վախանով յարախան՝
Իր անագուն գերդ Կիւրտիսն անկեկն
Չարեւախեղի վայրագ կիւրտ ֆրայիսն . . .

Մեղեցի ու եղբարսը Հայ ազգին անանկեկ,
Որ դուն աննեկ գրչիսն սպիտակ յուսանկեկ,
Երկեկն մեք դուք գարնն Աստուծոյ Արտիկն,
Թող ինչոյն ջարձն ո՛րքսն կ'ըզեկ, վասարար . . . »

Աւա՛ղ . . . վերջին վայրկեանն կր ա՛յ կոյն
կեանքին . . .
Անքի՛կ հոգին մտեց սուսուսի մը նրբան
Թուաւ երկ նի . . . գնաց, փարեցաւ Յիսուսին . . .
Տեղեկն ու եւ շացիկ միայն իր վրան . . .

ՀԱՅՈՐԴԻ

(*) Հայաստանի կանանց վերաբերուն :

ԿԻՆԿԻՍՅ ՎԱՐՈՂԻԿՈՍՈՒԹԻՒՆԸ

Արդէն շնորհաւորած էինք մեր յարգելի ընթերցողները Այլ ի յոյս ով մը՝ այս անանկեղնագող ու մանուածոյ խեղճոյն առթիւ՝ որ վերջապէս սրբուած էր, շնորհիւ սուլթանին և Տ. Օրմանեան Պատրիարքի համաձայնութեան, իր կատարելութեանը հասնելու, և այսօր, թէպէտ քիչ մը ուշ, բարեբախտութեամբ ունինք դարձեալ աւետելու իրենց թէ՛ Կիլիկիան, խիստ մօտ օրերուս մէջ, այսինքն տարեգրութեան առաջ, բազմաձեւ պիտի տեսնեն իր պատմական Աթուռին վրայ իր Կաթողիկոսը՝ իբրև ծնունդ ինձամեայ երկանց . . . մի՛ զարմանաք, Կիլիկիոյ Կաթողիկոսը ա՛յն պարզ մահկանացուներէն չէ՛ որուն ծնունդը ինձամեայ էղած ըլլայ :

Իրա՛ւ է որ խնդիրը՝ նախապէս մեր յայտնած դաշափարներէն բոլորովին տարբեր կերպարանք մը ստացաւ : Յիսուսը որս ջուրհարկներու միտքէն երբէք չէ՛ր անցեր Բարդուղիմէոսներու, Մեարդներու, Գեորգիներու, Տրդատներու ևն անուններն

յիշել և ո՛չ իսկ մտաբերել էին Իզմիրի Ամենապատիւր, գո՛նէ իբրև զարդ մը, քրուէտուփէն ելած վիճիկին մէջ կայեղ, և անոյն յոյս ամէնը որոշ նպատակի մը կը ծառայէր՝ զոր դժուար չէ՛ երեւակայել, երբ անարիկ մը ընենք վեցանուն ցանկին վրայ՝ որ կայսերական բարեհաճ սրբագրութեանը հիմնարկուած է :

Վեցանուն յիշեալ ցանկին գլուխը կը գտնուի, 50 քուէից բացարձակութեամբ, երուսաղէտի Լուսարարպետ՝ Տ. Սահակ Եպիսկոպոս Խապանան, ու է՛ն վարը, Կ. Պոլսոյ Պատրիարք՝ Տ. Օրմանեան՝ 28 քուէից փոքրամասնութեամբ : Տրամաբանական է ինչիւր իր մեծագոյն ու փոքրագոյն եզրերով՝ որոշմով միայն, ինչպէս յայտնել է, կրնայ լուծուիլ ինչիւր մը՝ իր կոնստանթնական մէջ :

Միւս ընտրելիները՝ Տ. Գեորգ Երէցեան, Տ. Վահրամ Մանկունի, Տ. Հմայեակ Դիմաքսեան և Տ. Գրիգորիս Յովհաննէսեան Եպիսկոպոսները՝ որոնք վեցանուն ցանկը կը լրացնեն, արդէն միշտ հրատարու ըլլալով, այս անգամ, դեռ ցանկը սուլթանին չի մատուցուած, պահանջեցին որ Պատրիարքարանը իրենց անունները չնշէ : Կամ՝ այն է՛ չ'ուզեցին որ Կայսերական Պալատէն իրենց անունները սրբագրուած դուրս ելլեն, և կամ, գիտնալով որ Առաջին և երկրորդ եղբրերուն միջև լոկ վերադիտներ են իրենք, չ'ուզեցին անոնց խաղալիքը կամ, բոժոժները դառնալ, այլ սակայն՝ Պատրիարքարանը մերժելով մերժեց՝ նոր ընտրելիներու ուրիշ ցանկէ մը խուսափելով, և անանկեկ, ներկայացուց սուլթանին « Հիմայ » յայտնել է որ՝ սուլթանը՝ եթէ անոնց անունները չի սրբագրէ ի՛նչ, անոնք պիտի հրատարին ու Կաթողիկոսի վերջնական ընտրութեանը պիտի կատարուի միայն երկու անուններու, այժն է, Տ. Սահակ Խապանան և Տ. Մաղաքիա Օրմանեան Սրբազաններու վերայ, երկուքն ալ Կաթողիկոսութեան կատարելութեանը որոնցմէ հաւանաբանագոյն ընտրելին է, ինչպէս իրաց հետապնդները (perspectif) ցոյց կուտայ, Սահակ Եպիսկոպոս Խապանան :

Խնդիր է թէ՛ այս վերջինը, թէ՛ և հաւանաբանագոյն ընտրելի, պիտի կրնայ ըստ արժանուոյն վարել Սոս Կաթողիկոսութեանը՝ իր անբակ վիճակին մէջ, պիտի կրնայ հաճելի ու համակրելի դառնալ բազմապահանջ ժողովրդեան մը — վասնզի ընտրական պայքարի մը մէջ՝ հոսանքէ միւսուած ժողովրդեան մը համակրութեան նախնական թափէն չ'ենք կրնար հետեցնել անոր ապագայ համակրութեանը իր Կաթողիկոսի վերայ — պիտի կրնայ վարչական ձեռնհասութեանը ցոյց տալ, կարուկ հանգամանք մը ստանձնել, վարձարաններու հող տանիլ, եկեղեցականաց բարեկարգութեանը հսկել, լաւ եկեղեցականներ պատրաստել, ևն : Ուրոյն կերպով լուրջ նկատողութեան արժանի կէտ միայն է այս՝ զոր յաջորդ յօդուածի մը կը թողուք, սակայն անկեղծ ըլլալու համար, այժմէն կ'ըսենք թէ՛ եթէ Տ. Սահակ և Տ. Մաղաքիա սրբազաններու վերայ պիտի կեդրոնանայ ընտրութիւնը, ըստ մեզ, իբրև պարծի մարդ, լաւագոյն էր՝ եթէ Օրմանեան Պատրիարքն ըլլար Կիլիկիոյ Կաթողիկոս :

Իրա՛ւ է, Օրմանեան սրբազան, իր պատրիարքութեան մէջ, երբէք զոհարարուցիլ բան մը չի կրցաւ ընել ցարդ իր ազգին համար, չի կրցաւ երբէք զոհարանել ժողովուրդը : Իբրև պետութեան հաւատարիմ՝ ճանչցուած մարդ՝ չի կրցաւ մագիւ չափ օգնութեան հասնել ազգին ներկայ տագնապալից վիճակին՝ նոյն իսկ աննշան խեղճոյ մը առթիւ, աշխատեցաւ իրեն համար, իր մարդիկներուն համար, և ի լրումն իր փոռաց, այս ինչ կամ այն ինչ վարդապետին կարծիքը, պատուանշան մը կարել տալու համար, ևն . . . Ասոնք անօրմանայի ճշմարտութիւններ են, սակայն, սա ալ ճշմարիտ է որ՝ Օրմանեան պատրիարքութեան մարդը չէ՛ր Սիւսան ա՛յն էր որ՝ Օրմանեան յանդիմանալով պատրիարքը եղաւ Տատեանի շնորհիւ՝ որուն աններկի և անսրբագրելի մէջ յանցանքը դարձած է այսօր պատմութեան մէջ : Եթէ Օրմանեան լո՛կ Եպիսկոպոս մը մնար ազգին մէջ, աւելի՛ պատուաւոր պիտի ըլլար և աւելի՛ օգտակար ծառայութեանը պիտի կրնար ընել ազգին՝ իր ունեցած կատարել հմտութեամբը, ուսումնականութեամբը, լեզուագիտութեամբը և գայրոցասիրութեամբը՝ ըստ մը զոր չ'ենք կրնար ուրանալ անշուշտ . . .

Բայց՝ այլ է Պատրիարքութիւն, ա՛յլ է Կաթողիկոսութիւնը : Այդքան խորէն և պիտակոյն իրաւամբ փոստահարուեցաւ պատրիարքութեան մէջ՝ որչափ բարեհաճ բուռած էր՝ ցորքան մտացած էր իբրև Արմաշու վան սնայր՝ դրոպէտ, գայրոցատեր և աստուածաբան : Նոյնչափ պիտի բարեհաճ բուռէր՝ եթէ երբէք Կաթողիկոս ալ ընտրուէր և թերևս օգտակար ալ ըլլար Ս. Ելմիսանի, սակայն Պատրիարքութեան մէջ ստացած շարաշուք համար, և իբրև պարզ վանական մը, իր անվարկապիտութեանը մերժեցին պիտի իր այդ ապագայէն՝ որուն կոյնն ունէր արդէն իր Պատրիարք ընտրուելէն առաջ . . .

Օրմանեան Սրբազան եթէ ոչ պատրիարքութեան մէջ՝ որուն դարձուածներուն և մանուածոյ խեղճներուն, էնթիկներուն ու քաղաքական հմտեղծմանը քերտու տեղեկ չ'էր կրնար ըլլալ իբրև լո՛կ գրականութեամբ գայրոցով և իմաստասիրութեամբ զբաղուած մարդ . . . սակայն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան մէջ օգտակար կրնար ըլլալ, վասնզի Կիլիկիոյ Աթուրը, այսօր, իր ներթափան շէնքէն աւելի և շատ աւելի բարոյական շէնքին պէտք ունի : Օրմանեան յոգեւորդ . . . չի թուլցող մը բանալ վանքին մէջ, կրնայ գայրոց մը բանալ վանքին մէջ, գայրոցը լեզուէն շատ լաւ կը հասկնայ, կրնայ ուսուալ եկեղեցականներ պատրաստել, արմաշականներէն մեկ քանին իր հոյժանիին ներքեւ առնելով, եկեղեցականներ օրմանք լուսագոյնս կը պատրաստեն Կիլիկիոյ ժողովրդեան բարոյական ապագան և այդ անկեղն համար, առաջին անգամ՝ այս բաներն հարկաւոր են՝ զոր ո՛չ մէկ Կաթողիկոս պիտի կրնայ ընել՝ ինչպէս պիտի ցոյց տայ ապագան . . .

Կիլիկիոյ վիճակին մէջ ուսուալ ու բարոյան եկեղեցականներ չի կան ըսու, ի՛նչ պիտի կրնայ ընել Կաթողիկոս մը . . . քայնարարած վիճակի մը մէջ, առանց օժանդակի, մանաւանդ երբ ինքն ալ անբարակ

ու լուսաւորութեան հակառակ անձնաւորութիւն մը ըլլայ, այնպիսի փամանակի մը մէջ յորում Լատինական ու Միսիօնարական Հաստատութիւնները հիմեր բարձրացնելու կը նկրտին նոյն իսկ Աթոռանիստ Ս. Սօփեայ եկեղեցւոյն շուրջը :

Եթէ Կիլիկիոյ Կաթողիկոսը մի՛ միայն Ս. Միլաօն օրհնելու և եպիսկոպոս ձեռնադրելու համար պիտի բազմի իր աթոռին վրայ՝ չէ՛ր արժեք աշխարհ աշխատութիւն, ո՛վ կ'ըլլար թող ըլլար Կաթողիկոսը . . . բայց ո՛չ, Կաթողիկոսը միայն այդ արաւորութեանց համար կոչուած չէ՛ . այն ամենամեծ և ամենարարդան պարտականութիւնը ունի իր ընդհանուր վիճակին յառաջդիմութեանը :

Կիլիկիոյ վիճակին մէջ գտնուող տասներեք չափ առաջնորդական թեմերը, ամենքն ալ հայալատ, այսօր պնդուի յետեւալ վիճակ մը ունին՝ զոր անհնար է նկարագրել . անոնց իւրաքանչիւրին գործօն ու յառաջդիմասէր առաջնորդներ սահմանել, անոնց բարոյապէս անկեալ վիճակը վերականգնել, անոնց դպրոցական ու եկեղեցական անկերպարան գոյութեանը բարուրումներ ընծայել, մանաւանդ Աթոռին մէջ ուսեալ ու բանիբուն միաբանութիւն մը հաստատել որ ամէնէն կարեւորն է, ամէն Կաթողիկոսի գործ չէ՛, l'habit ne fait pas le moine :

MEROWIG

ՏՅՈՒՄՆԵՐ Ա. ԵԱՌԱՐԵԱՆ

Այս անգամ հաստատուած ըլլալով ի Գահրէ, կը բնակի Շարա Ապտիւլ Ալիզ փողոց, Ապտիւնի պահականոցին քով, թիւ 4 բնակարանի երկրորդ յարկը :

Հիւանդ կ'ընդունի ամեն օր կէս օրէ տալով ժամը 9 - 11, իսկ կէս օրէ յետոյ 3 - 5 . Աւրբաթ օրերը ազատաց ձրի դարմանում :

Մամուլը խնամքով կը դարմանէ ներքին գործարանաց և միզանքի (ափրօզիտեան) հիւանդութիւններ :

ԿՈՒՒ ԵՒ ԱՐԻՒՆ

ԱՆՍՊԱՍԵԼԻ ԵԱՌԱՎՈՒՄ ՄԸ

Երկուշաբթի երեկոյ ժամը 6 ի ատեն ներք, « Արշալոյս » ի Տնօրէն — Խմբագիր Տիար Եղիշ Թորոսեան, Առաջնորդարանի և Կեղեցւոյ շրջափակին մէջ գտնուած Տէր Մամբրէ եղբայրականը (Շրջանային սենեակը դաջած էր, Արժանապատիւ Տէր Եղիշի Առաջ քահանայ Պառնուոյ Հետ տեսակցութիւն մը ունենալու համար, որ նոյն պահուն Տէր Մամբրէի սենեակը կը գտնուէր :

Տիար Ե. Թորոսեան, Տէր Եղիշի քահանային հետ անտի մեկնելու պահուն, Ս. Առտուածածին եկեղեցւոյ ծանօթ . . . երաժիշտ դաստառն (!) որ միանգամայն ունուցել (" ") է Քալատեան վարժարանի մէջ՝ յանկարծակի կը յարձակի Տիար Թորոսեանի վրայ, և դաւազանի հարուածներով բաւական ծանր կերպով գլուխէն կը վիրաւորէ զայն, որ այս քոյրունկաձիվարի կաշտութեան հանդիպել չէր սպասեր գոնէ առաջնորդարանի շրջափակին և պատկառելի Տէր Մամբրէ քահանային սենեակին մէջ, ի ներկայութեան չորս քահանանե-

(*) Տէր Մամբրէ ասկէ 10 և ասելի տարիներ առաջ « եղբայրները փնտրելու » պատրուակը լեզուին վրայ դրած, իր գիւղը իրեն հակառակեան յանձնուած հօտը երեսի վրայ թողած և բազմ ինքերկու ելած է : Իր ճամբուն վրայ գտնուած բոլոր գուները անօգուտ բախելէ վերջ, ուր ուրեմն Եղիպտոս կը հասնի և ի մթնը ըփռելու սեղ մը կը գտնէ . . . եղբայրները դրսուած էր . . .

րու (մէկը Աղէքսանդրիայէն հիւր եկած է) և երեք աշխարհականաց :

Տիար Ե. Թորոսեան տեղական դատարանին դիմած է յանցաւորները պատժել տալու համար, ուր իր վերքերուն նախնական դարմանները տրուած են : Ըստ տեղեկագրի կառավարական բժիշկին, 6-8 օր դարմանուելու պէտք ունին վերքերը :

Այս անտեղի և զարմանահրաշարձական շարժառիթները գեռ անձանթ են և եթէ գիտցուին հետզհետէ՝ պիտի տեղեկագրուին, ի գոհունակութիւն ընթերցողաց :

Այս կարի ուշադրու և կանխատեսուած միջոցառմէ՛ր ինչպէս Տիար Թորոսեան կասկած յայտնած է, սարքուած մեքենայութիւն մը կայ . որովհետեւ յարձակողին շատ անուշադիւր և աննշմարելի կերպով օգնուած են Տէր Մամբրէ քահանայի և իր գեղացիներէն երկու հոգիներ, որոնք գրեթէ մշտ իր սենեակը կը մնան, ինչպէս նաև առաջնորդարանի սրճարար . ասանք Տէր Մամբրէի սիրովը ընդունելութիւնը և շնորհները կը վայելեն, ի շնորհս բարեգործի Եղիպտոսաց առատ սրոց և ողորմութեան . . .

Ծառք սրտի կը յայտարարենք թէ՛ Տէր Մամբրէ քահանայ իր դժբաղդութիւնէն թէ՛ բարեբաղդութիւնէն, այս սուսին անգամը չէ՛ որ գլուխ կը կանգնի, նոյն իսկ իր սենեակին մէջ, այս տեսակ անախորժ փորձեր ընելով իր ժողովուրդը անհանգիստ ընելու . անցեալ տարի ալ, ինչպէս կը յիշեն ընթերցողները, նմանօրինակ դէպք մը տեղի ունեցած էր իր նախագահութեան տակ, և Տէր Մամբրէ ինքիւնքը ապտելու համար Առաջնորդարանի խոշորածաւալ կնքով լաւի վատուց վկայական ցրուած էր ալ ու ձախ :

Ձեռք կարծէր սակայն որ այս անգամ ալ իր շնորհէ ժողովուրդը լաւի վատուց վկայականներն պէտք եղած աղքատութիւնը ունենան, բանի որ Առաջնորդարանը այժմ իր բացարձակ իշխանութեան տակ չի գտնուիր և Առաջնորդարանի մեծածաւալ կնքքոյն բուն տէրը, Գեր . Յովսէփ Եպիսկոպոս Այլազեան ներկայ է հոս :

Տեղական դատարանի վճիռը լսելէ վերջն է որ մեր եղբայրական եղբայր կարծիքը պիտի հարցուի այս անհեթեթ վարմանց մասին, որոց պիտի միանայ նաև թերթիս խմբագրութեան խոնարհ . . . կարծիքը :

Կ Ա Ր Ե Ի Ո Ր Ա Ձ Դ

ԱՐՇԱԼՈՍԻ բաժանորդագրութեան և այլ ամեն կարգի Տպարանական յանձնարարութեանց համար ուղղակի պէտք է դիմել իմացութեան, կամ՝ գիւրութեան համար, ՏԻԱՐ ԿԱՐԱՊԵՏ ԵՐԶԵԿԱՅԵԱՆԻՆ, ի Եարա Ապտիւլ-Ալիզ :

Սե ի Պապ-էլ Խալը, ծխաղանա Մովրիտէի ճիւղին գործակալատար Տիար ԳՐԻՍՏՈՏՈՐ ԹԷՎԷԻՒԷԼԱՆԻ :

ԱՅԼ ԵՒ ԱՅԼԸ

Գիտնականին մէկը որ գործ չունի եղբր, մեծկակ աշխատութեան մը յանձնառու եղբր է ազնիւ ընթերցողաց հաճոյք պատճառելու և զորարձակ տեղեկութիւններ տալու համար : Ազնիւ գիտնականը հաշիւ ըրեր է որ ամէն տարի միջին հաշուով 33 միլիոն հոգի կը մեռնի աշխարհի վրայ (Հրատ և Լուսին դուրս են այս հարուէն) . որ է ըսել 91534 հոգի օրը, կամ որ նոյնին է 3730 հոգի մէկ ժամուան մէջ : Երեւակայեցէք, մէն մի վայրկեանի մէջ 262 հոգի այլևս կը գազրին գոյութիւն ունենալէ : Աշխարհի բնակիչներուն 100 ին 25ը կը մեռնի 7 տարեկանէն առաջ և 100 ին 50ը 17 տարեկանէն առաջ, 100,000 հոգւոյ մէջ հարիւ հալ մէկ հոգի մը կրնայ գրտնուել որ 100 տարի ապրած ըլլայ : 70 տա-

րեկան 1000 հոգւոյ 43 ր եկեղեցական կամ քաղաքագէտ, 44 ր երկրագործ, 33ը գործաւոր, 32ը ղրնուոր, 29ը փաստարան կամ ճարտարագէտ, 26ը ուսուցիչ և 24ը բժիշկ կ'ըլլան . իսկ մնացեալները ? ? ?

Մարդկային կեանքին միջին տևողութիւնն է գրեթէ 38 տարի :

Երանի՛ կղերականներուն . . . Խեղճ ուսուցիչներ . . .

Անգլիական թերթ մը հետեւեալ տեղեկութիւնները կուտայ Լոնտոնի մշուշին վրայ, որ Նոյեմբերի սկիզբները խոր խաւարի մասնեց մտրող քաղաքը :

Յիշեալ թերթը կ'ըսէ թէ մշուշը օրական 50,000 անգլ . սկիի կը նստի : Այդ գումարին մէկ մասը կը շահին օգային կազմ ընկերութիւնները : Մէկ օրուան մէջ — երբ մշուշ կայ — 150 միլիոն խորանարդ ոստայաի կազմ կ'ապուսի, 24 հազար սկի կ'արժէ . այդ գումարին 8000 սկիին զուտ մշուշին համար է որ կը ծախսուի : Այս գումարներուն վրայ պէտք է աւելցնել նաև մարդկային կորուստները, որովհետեւ մշուշը շնչափողի հիւանդութենէ տառապողներուն և առ հասարակ ամեն մարդու շատ քիսասկար ըլլալով, օրական կ'ըրիկ թիւ մը կը կազմէ մեռեալներուն ցանկին գումարը : 1881 ի Գեղտեմբերին, ամբողջ Լոնտոն քաղաքը երբ ծածկուած էր խիտ և սոսկալի մշուշով մը, 4000 հոգիներ հրածեալ տուին այս աշխարհիս, որոնք թերեւս ողջ պիտի ըլլային եթէ մշուշ չըլլար :

Ամերիկեան ինքնիշխանութեան հրովարտական բնագիրը անընթացիկ մնացած է . այդ պաշտօնաթուղթին մեկնաբ գրեթէ ամբողջովին աւրուած է : Վերնագրին մէկ մասը մեծաւ դժուարութեամբ կարելի է դեռ կարգալ, բայց ստորագրութիւնները մանաւանդ Վաշինկթօնի ստորագրութիւնը բոլորովին անյայտացած են : Միացեալ Նահանգաց կառավարութիւնը կարգ մը քիմիագէտներու կարծիքն ուզած է այս պատմական մագաղաթին նորագութեան համար, եթէ կարելի է :

Իտալական գունդերը Բէքինէն ի դարձին, Չիւրիան և Մանչուրիական շատ մը զբըրքեր բերին որոնք Վիգթօր Էմանուէլ Թաւալարին գրագարանը հարստացնելու յատկացուած են :

Հռոմի համալսարանին լեզուագիտութեան ուսուցիչ Պ. Նիլէնդինի այժմ այդ դրքերուն ցանկը չինելու զբաղած է :

Պատմական, աշխարհագրական, փիլիսոփայական և դրագիտական մատեններ ստուար տեղ մը կը գրաւեն այդ 30,000ի պատկառելի գրացուցակին մէջ : Երեղապէս սպարդուած շատ մը դրքեր Բէքինի կայսերական մատենադարանէն աւնուած են :

Ամերիկացի միլիոնատեր մը կ'ընը 6 միլիոն ֆրանքի զարգ մը ապսպրած էր Էտուարդ XII ի թագադրութեան հանգիստի գործածելու համար : Խեղճ կ'ըն իւր միլիոններովը հանգեթ մանեպիքը աթոռակ մ'ալ պիտի չ'կարենայ ունենալ Ուէսթմիներգրի պալատին մէջ, որովհետեւ Էտուարդ թագաւորը որչա՛ծ է որ թագադրութեան արարողութեան ներկաները միայն Անգլիացի պիտի ըլլան :

Հ Ե Ռ Ա Գ Ի Ր Ն Ե Ր

Պերչիկ 1 դեկտ. — Գերմանիոյ լոր մարտիկն սակացոյցի դէմ ընկերվարական միջին ստորագրութեան համարագիր մը ներկայացոյցին : Իտալիական մէջ թուն վիճարանութեանց կ'ապաստի, բայց հասարակականաբար լոր սակացոյցը պիտի ընդունուի :

Ս. Բեթրայուրկ 1 դեկտ. — Չարք Ա.

դիսակոր նեյսի պատճառով շնորհած է Իրո մարիզիկն : Մայրաքաղաք հասնելուն, մարիզը արտաքին գործոց պաշտօնաւան ներկայացոյցի ներքին ինտերուրուցաւ, պատճառ մը որ ստորակալն ինտերուրուցաւ :

Լոր կը շրջի թէ ձարնի ղիւնարութեան հետեւեալ, Մայրաքաղաք մասին քաւակցութիւնը դարձեալ Չիւրիկն է :

Լանկ 1 դեկտ. — Չորոյց կը պսսի թիւքուրուշն իր իր տաւալուն մէջ ծանր անհաւանաշնորհներ կան : Իշխակը Գերմանիա մեկնեցաւ : (Իր կիկը ծեծող իշխակն է այս .)

Բարիկ 1 դեկտեմբեր . — Լրագիրները կը ծանուցանեն թէ Հիւնազի գիւնարները, սպասարած են վճարուլ յասնացեալ պատճառաւ :

Ճիսեի մեծ մղկիթը սպասարանները կողմէն գրաւուցաւ : Մեքէի մէջ մարտաւ պակտիւնը գործուած են :

Լանկ 2 դեկտ. — Էտուարդ քաղաքի թագադրութեան քաւակցութեան քոշուրուցաւ Յոնիս 20 :

Լանկ 2 դեկտ. — Լիւրիոյ Պակի օր. մարտիկներէն Կուկի, ալիսիկ սակ մը մէջ մարտիկներուցաւ : Բարսաիկի ցգեւս հաւաքած էր իր կը կը իր իր վրայ 300 սակի :

Փեքիկ 2 դեկտ. — Պօլսըները նորակալ խոյրիկները կը յարուցանեն Եի-Լի ինչպիսի արեւելեան կողմը, որ կառավարութեան կանխանարն գործը ծանր պատճառները մը մասնեցին :

Բարիկ 2 դեկտ. — Խորհրդարանը ձեռնարկ պիտի անցնէ ի վիճարանութիւն :

Լեմպիկ 2 դեկտ. — Հակա-Բոսնիական շարժումը երաջող կ'արեւելայ Կաշիցիոյ մէջ : Վաճառականները կ'արմարին որ ան մեծ վաճառականութեան յարաբերութիւն իրոյն Գերմանիոյ մէջ :

Վիեննա 2 դեկտ. — Կ. Պօլսէն ատերուած հետագիր մը կ'ընէ թէ քորք գիւնարները Տուարիցայի մոտ, Յիլիսի մէջ գրասան Միս Սթոնի ղիսակը՝ որի կ'երեւի թիւակիս մը ի վեր մնուած է սա :

Գ Ե Ր Ա Ր Ն Ե Ր

ԲԱՉՄԱՎԷՊԻ ի Խմբագրութեան այս նոր թերթի անգլագրիկ պարկը հրատարակուած է հետեւեալ պարունակութեամբ .

ՅՈՒՄՈՒՆԵՐ

ԵՐԵՎ. Հ. Ս. Օգնենք ու Գործենք (Երմ. բարական) :

ՂԱՉԻԿԱՆ Հ. Ա. — « Այտայի հրապարկ » օղբերգութիւնը :

ԵՐԵՄ. Հ. Ս. — Գեղունի (Նկարագրի տիեզերահոյակ երգապետաց և Վենետիկ ներկայ գեղարուեստի ցուցահանգէսին, և այլն) :

Թրքահայ Դէմբեր (Պ. Օտեան . — Ս. Մայրապետ Գալֆայեան . — Տօքթ. Փէշուի մալեան) :

ԷՓՐԻԿԱՆ Հ. Ս. — Դավրէթ (տեղի կարգական նկարագրի) :

ՊԱՏԿԵՐՆԵՐ

1. Իտալ . երաժշտական փառքերու Թոստի Նիլ, Պեկինի, Տոնիթթիթի և Վերուի խմբական :

2. Ապաստան մեղաւորաց (Վենետիկ ցուցահանգէսին սրտաշարժ պատկեր) :

3. Դարձ ձկնորսութիւն (զուլս գործոց Տանիմարագի Անքեր Միքայէլ նկարչի . գործ վենետիկեան ցուցահանգէսին) :

4. Այս տարուան մէջ վախճանեալ երկու հոյակաւոր իտալացի :

5. Նկարչիչներու գլուխ գործոցներուն գեղեցիկ պատկերներ :

6. Պ. Օտեան :

7. Ս. Մայրապետ Գալֆայեան :

8. Տ. Փէշուի մալեան :

9. Դավրէթի Թամարեան մանկապարտէզ աշակերտաց խմբակներ :

10. Դավրէթի Թերաթաթաղի տեսարան :

11. Դավրէթ քաղաքի ընդհանուր տեսարան :

12. Դավրէթի Հայ Օրիորդաց Թամարեան ուսումնարանը :

ԿՈՒՐԸ

Կողքը արտաքսպէս դարգարուած է գըր

ԲԱՆԱՍԷՐ Հետեւեալ ծանուցումին հրատարակութիւնը կը խնդրէ իր պաշտօնակիցներէն :

ԲԱՆԱՍԷՐ ԱՄՈՒՔԵՐՔ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ԳԻՏԱԿԱՆ

« Բանասէր » յարգելով ժողովրդական և գրական անձանց դիմումները, կը խոստանայ յառաջիկայ տարեշրջանէն (1902 Յունուար) սկսեալ հետեւեալ նոր ծրագրով հրատարակուիլ .

Ա. (Բանասէր) նախ պիտի հրատարակէ ազգային յարգելի մեծերու վերաբերեալ խմբագրական տետրերը :

Բ. Բանասիրական յօդուածներ՝ ազգային պատմութեան և մատենագրութեան վերաբերեալ :

Գ. Օտարագրի նշանաւոր հանճարներու գրուածոց թարգմանութիւններ :

Դ. Հայ այլաբանական և սոցալոգիական յօդուածներ :

Ե. Նոր հրատարակուած գրքերու վերայ քննադատական տեղեկութիւններ :

Զ. Լեզուաբանական և ստուգաբանական յօդուածներ :

Է. Ազգային լրագրութեան մէջ տեսնուած կարեւոր յօդուածներու վրայ դիտարկութիւններ :

Ը. Գիտական նորութիւններ :

Մասնաւոր կերպով կը յայտարարենք մեր ընթերցողաց որ Յունուարէն սկսեալ « Բանասէր » վերոյիշեալ ծրագրով ԱՄՈՒՔԵՐՔ պիտի վերածուի, իւրաքանչիւր անգամ տարով 32 էջ և եւ ինչպէս որ կանխախոստացեր էինք . « Բանասէր » ի ինչ ինչ յօդուածները պատկերազարդ պիտի հրատարակենք :

Թերթին գինն առ այժմ նոյնը կը մընայ, այսինքն տարեկան 15 ֆր. — 6 ուրբի . բայց եթէ բաժանորդներու բազմութիւնն զմեզ խրախուսէ այն ասեմ կը խոստանանք 10 ֆրանքի իջեցնել :

Մեր հասցէն է BASMADJIAN
112, Bd. ROCHECHOUART.
PARIS (18)

ՄԹԱՌ ԼԱՅՔ

ԼՈՆՏՈՆԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Հիմնեալ 1843

Բացարձակ ապահովութիւն . — Չափաւոր ապահովագրի . — Ապահովագրի հնութեան համաձայն շահու առաւելութիւն . — Իրաւանց պահպանութիւն՝ ապահովագրի վրէժարմանց յապաղումի պահուն . — Չափող պարագաներու մէջ անվնասական հայուէյարդարութիւն . — Շահու բաժանում՝ ամեն Հինի ՏԱՐԻՆ մէջ անգամ :

Ս. ԼԻՅՈՍԱՐ

Ընդհանուր ներկայացուցիչ Եգիպտոսի

ԳԻՐԵՐ ԵՒ ԹԵՐԹԵՐ

Ամերիկայի մեր ուղղոյնց կը ծանուցուի թէ՛ Երրորդ տարեշրջանի սկիզբէն « Արշալոյս » ի Գործակալութիւնը ստանձնած են ի ՇԵՐՔԱԿՈ, Մ. Մ. Գորակալութեան և ընկ. որոնք բացի « Արշալոյս » էն, Բաժանորդագրութիւն կ'ընդունին նաեւ հետեւեալներէն .

ԱՆԱՀԻՏ, ազգային, գրական և գեղարուեստական ամսաթերթ . տարեկան բաժանորդագրին տոյար 2 :

ԳՈՒԹԱՆ, հանդէս հողագործական և ճարտարաբանական, որ կը հրատարակուի փարիզի մէջ ամիսը մէկ անգամ, Տարեկանն է 5 Տ. 3. Ընտանապարհանոցով միասին :

ԱՐԱՐԱՏ մեր միակ ճիշդ կրօնական Մասագիրը՝ որ կը հրատարակուի Մ. Էջմիածին, Տարեկանն է մէկ տոյար միայն :

Նամակագրոյժ կ'ընդունին, երբ ապուրջ բանքը 50 սէնթ և պակաս է . իսկ աւելին համար պէտք է դրամ զրկել Money orderով և կամ registeret նամակով . Յանձնարարութիւնները կանխիկ կը կատարուին : Տեղեկութիւններու համար դիմել

M. M. KARAGAVOORIAN et Co.
61 West Huron St.
CHICAGO III

ԳԱՌԼՈ Մ - ՊԱՄՄԱՃԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿԵՐՔ ՕՔԷԼ ՍՈՒՖԵՐԱԹՕ ԱՂԵՔԱՆԴՐԻԱ

Պատիւ ունինք ծանուցանել արգոյ հատարակութեան թէ վերջերս հաստատուած ԸՄՄ-ԼՈՎ հրատարակ, կ'ընդունինք և կ'ստանձնենք ամեն տեսակ և ամեն ազգի ապրանքայ յանձնարարութիւնը, ինչպէս փախուցիչ շոգանիւնի, արեւելեան և եւրոպական զանազան տեսակ գունաւոր և ճերմակ քարերու, Փոլոյսիական փոփոխութիւններու, ինչպէս նաեւ գրուած և անգիր խողովակներու — գովան — (մեծ քանակ) . եւրոպական նրբաճիւս կողովակներու և հոտեղեկաց եւայլն :

Մասնաւորապէս համաձայնած լինելով Պոլոյս Անտէլիպ (Մարտիրոս Պէլլէրեան) անուն հետ, որուն ապրանքները մեծ գնահատման արժանացած են նոյն իսկ եւրոպական հրատարակաց վերայ, միշտ ի միջեր ունինք յիշեալ հանրածանօթ տան ամեն տեսակ ապրանքները . ինչպէս Re-producteur Andelib (Փօնոկրաֆի անեղ) որ անմրցելի է հրատարակին վրայ, և Գոլոյսիական Փօնոկրաֆիներու ներկայացուցիչ Մ. Պաւէտիսի սքանչազան ատարկայն եղած է :

Մեր արժագրութեան տակ ունինք Անտէլիպի գործարանին զանազան նուագներն . ինչպէս Մանսիլի, Բանոն, Ուր ևն . և Փօնոկրաֆի համար տաճկական եղանակներու վրայ չափուած հին և նոր վարպետ երգողներու ընտիր Գովաններ :

Կ'ստանձնենք կատարել Մաքսային ամեն տեսակ գործողութիւնը փութով և չափաւոր փոխարինութեամբ :

Կը գտնանք զանազան երկիրներու փոխանակ սղբեր : Բաց աստի ընկերութիւնն Լոնտոնի, Պոլոյս, Գաֆրէի, Եմֆորի և Երուսաղէմի մէջ իրըթակցներն ունենալով կ'ստանձնէ այլ տեղերուն համար ամեն տեսակ ներածում և արտածում : Մեր հասցէն է CARLO M. BASMADJIAN et Cie. Okelle Monferrato Alexandrie

Ս Ի Ն Կ Ե Ր

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԵՒ ՄԻԱԿ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒԹԻՉ Ժ . ՆԱՅՏԼԻՆԿԻՐ

Պալատի փողոց . Խաղէտարի սեփականութիւն, Պրիսթլ Օլիէլի ճիշդ գիտաց, Գաֆէ Տր Լա Պուրսի կից :

Հին եւ նոր ԱՇԽԱՐՀՆԵՐՈՒ ԲՈՂՈՐ ՔԱՂԱՔՆԵՐՈՒՆ ՄԷՋ 6500 ՄԱՍՆԱՃԻՂԵՐ ՈՒՆԻ Աշխարհի ամենէն լաւագոյն կարի մեքենաները ՍԻՆԿԻՐ ներքն են և ամենցմէ մինչև ցարդ 17,000,000 ծախուած է :

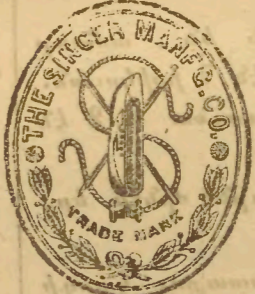
400 հ աւելի վիպակներով և մեքանիզմով վարձատրուած, Երաշխատեալ մեքենաներ .

ԱՄԵՆԷՆ ՄԵՆ ՎԱՐՁԱՏՐՈՒԹԻՒՆԸ ԱՌԱՋԻՆ ՄԻՅԱՆԱԿ Փարիզի 1900 ի Տիեզերական արուեստանոցիսին մէջ ստացած է :

ՀԱՊԱՅՅՈՒՄ ԲՐՈՒՄԻՑ ԿԱՅՈՒՐԱԿԱՆ ՀԱՅՐԱՅՅՈՒՄ ԱՆԳՂՈՑ ԿԱՅՈՒՐԱԿԱՆ ԵՒ ԹԱԳԱՌՈՐԱԿԱՆ ԱՐԿՈՒՆԵԱՑ

Կեղծերէն զգուշանալ, ուշադրութիւն դարձնել իւրաքանչիւր մեքենայի վրայ ՍԻՆԿԻՐ ի յանձնաճիւղին :

ԳԻՆ ՉԱՓԱՌՐ
Զրի դասեր և նորոգութիւններ, ՍԻՆԿԻՐ մեքենայից համար, յաճախորդաց տուններուն մէջ : Վճարմանց Դիւրութիւն ֓ Փոխանակութիւն ճիշդ մեքենայից և նորոգութիւն ամեն կարգի Մեքենայից

ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ՏՊԱՐԱՆ ԱՐՇԱԼՈՅՍԻ

ՓՈՒԱԳՐՈՒԱԾ Ի ՊԱՊԷԼԻ ԽԱԼԻ ՄԱՆՍՈՒՐ ՓՈՇՄ ԽԱԼԻՉ Մուհարրեմ Պէյ ղեկարանիս իովի սակ վերի յարկը

ԸՆԾԵՆՆԵՆ Ի ՄԱՅՅՈՒ 1900
ՏԵՐ ԵՒ ՏՆՈՒՆ
Ե. ՓՈՐՈՍՍԵՆ

ԱՐՇԱԼՈՅՍԻ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ՏՊԱՐԱՆԻՆ մէջ կը պատրաստուին Հայերէն և երոպական լեզուներով ամեն տեսակ հրատարակութիւններ, մասնաւոր խմբագրութիւններ .

Գիրքեր, Կանոնագիրներ, տեղեկագիրներ, շրջաբերականներ, Հրատարակութեան, Տոմարներ, Այցեխարտեր, Մահազդներ և այլ և այլ վաճառականական յանձնարարութիւններ կ'ընդունուին յախաւոր գններով :

Յանձնարարութիւնի տղած պահուել պէտք է համաձայնուած գնոյն կեսը կանխիկ վճարել և մնացեալը աւարտուելն անմիջապէս վերջ :

Տպարանը բաց է ամեն օր առաւօտուն ժամը 7 ԵՒ 12 և կես օրէ վերջ 2 ԵՒ 7 ր :

ՏՆԻ ՄԻՉՈՒԱԼ ԼԱՅՑ

ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԱՇԽԱՐՀԻ ԱՄԵՆԷՆ ՀԱՐՈՒՄՏԵ ԵՒ ԿԱՐԵՒՈՐԸ ԵՐԱՇԽԱՌՆԵՍ ԳՐԱՄԱԳՈՒԻ 1 ՄԻԼԵՐ 563,961 ՀԱՁԱՐ ՑՐԱԼԲ

Ապահովագրութեան կրթութիւնը և անհնաւ աւելի շահաբաժինները : Ապահովագրութեան արգէն վճարած է կամ ի նպաստ իրենց գումարած է 3 ՄԻԼԵՐ 563,961 ֆր. որ գրեթէ այնպէս որքան որքան ընկերութեան մէկ միլիար աւելի է : Պ. Պ. ԳԻՐՉԻՍ ԵՒ Ժ. ՎԱԼՅԻՇ ԸՆԳՆ . ներկայացուցիչը ի Գաֆրէ

ԳԵՈՐԳ ԵԿԱՒՕՑ Դեր-Գործակալ ի Գաֆրէ

ՀՐԷԻՑ ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆ ՎԱՐՄԱՐԱՆԻ ՎԻՃԱԿԱԶԱՆՈՒԹԻՒՆԸ					ՀՆԼՎԱՆԻ ՎԻՃԱԿԱԶԱՆՈՒԹԻՒՆ						
ԿԻՐԱԿԻ 28 ՆՈՅՄԵՐԻ 1901					ԿԻՐԱԿԻ 28 ՆՈՅՄԵՐԻ 1901						
2555	8450	1398	2234	269	861	8212	1933	6390	2811	4384	2864
1066	1376	1584	1613	1646	2106	6846	5891	22	1647	9513	9586
2367	2369	2427	2547	2985	4216	4227	5805	6923	2158	3376	6331
4297	5024	5408	5459	5541	5743	8224	4866	7405	2975	8357	6717
6371	6752	6966	7116	9138	8390	7858 9159 6832					

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ Ե. ԲՈՐՈՍՏԵՆԻ